

De (binnen) tuin als huiskamer van de buurt

Jan van Schaik woont sinds de jaren tachtig in de Dapperbuurt en houdt zich intensief bezig met de binnentuinen. Daarover gaat ons gesprek. Zijn zoontje Yaden krijgt ondertussen de fles. Hij ligt rustig te drinken, terwijl Jan vertelt over zijn werk met en in tuinen.

"Ik ben nu bezig in Den Haag om een tuin aan te leggen bij een buitenschoolse opvang. Dat moet echt een speeltuin worden, met veel water- en speelobjecten. Ik ben geboren in het Amsterdamse centrum, aan de Blauwburgwal, maar op mijn vijfde zijn we verhuisd naar Achterveld, een dorpje bij Amersfoort. Ik struinde daar eindeloos door de weilanden en mijn vriendjes waren boerenzoons. Maar daar is het niet begonnen, denk ik, in de stad verzamelde ik als kleuter ook al rupsjes. Ik werd beeldend kunstenaar en maakte audiovisuele kunst, filmpjes. Maar dat liep niet lekker, ik kwam niet bij mijn creatieve ding."

De tuingroep

"Toen ik in 1988 in de Commelinstraat kwam wonen verzorgden de bewoners Harry van Bommel en Jan Bronkhorst de tuin. Het viel me meteen op dat gras te lang was en toen greep ik mijn kans. Ik vind het lekker om met mijn handen in de grond te zitten. Met de tuingroep, die nu 25 jaar bestaat, zijn we een krantje gaan maken Zescom – vernoemd naar de Von Zesenstraat

en de Commelinstraat. We namen op welke vogels er te zien waren en ik beschreef hoe je een vogelvoederplankje kon bouwen.

Het Woningbedrijf, nu Ymere, heeft de tuingroep van begin af aan ondersteund met een eigen budget. Doordat de bewoners zelf het onderhoud doen zijn de maandelijkse kosten van de omwonenden voor onderhoud erg laag."

Opendag

"We hebben net een open-tuinen-dag gehad in oktober. Vier binnentuinen op een rij waren open gesteld. Jan van den Dries die teamleider Dapperbuurt is van Dynamo heeft ervoor gezorgd dat die dag mogelijk werd gemaakt met subsidie van het stadsdeel. Daarnaast heeft De Key financieel bijgedragen. Veel bewoners zijn door die dag enthousiast geworden. De tuin is als een mediator. Zo komt iedereen weer met elkaar in contact en nemen bewoners zelf weer meer verantwoordelijkheid voor de (leef)omgeving. We moeten ons meer bezighouden met het groen in de buurt. Het lijkt wel of er alleen maar bomen gekapt worden,

Buurman Wim Donkers en ik begonnen de dag met een megafoon en een trompetje in de tuin en nodigden iedereen uit te komen.

We zeiden dat er aan het eind van de dag voor iedereen een hapje klaar zouden staan."

Dapperbuurt als inspiratiebron

"Jan Bronkhorst had in de begintijd een kronkelwilg in de tuin gepoot en die moest geknot worden. Toevallig had ik geleerd hoe dat moest. Ik ging aan de slag en nam een paar van die kronkeltakken mee naar huis. Ik zag beestjes in de grillig gevormde takken zitten en ben die eruit gaan snijden, dat werden mijn sprokkelbeestjes. De creativiteit kwam los door de tuinactiviteit. Ik was naar Zimbabwe gegaan om te leren beeldhouwen, maar hier in de Dapperbuurt ontdekte ik in de wilg mijn inspiratiebron. Het is een heel symbolische boom, een beeld voor reincarnatie en levenslust. Want wilgentakken steek je in de grond en ze gaan groeien. Voor een festival in Rotterdam bouwde ik een levende toren van vijf meter hoog met staken uit de Biesbos. En in IJsselstein heb ik een labyrint geplant samen met schoolkinderen. Dat is nu op Google Earth te zien. De wilg zorgt ervoor dat ik steeds een nieuw verhaal kan vertellen."

